

۲۰۱۵/۱۲/۱۲

پوهندوی آصف بهاند

مرهون او د کوچنیانو ادب

۲

د کوچنیانو ادبیات، تاریخي پس منظر، اوسنی حالت

شلمه برخه

محمود مرهون د ۲۰۱۵ کال د اکتوبر په پنځلسمه نیټه په خپله فیسبوک پاڼه کې ولیکل چې د ماشومانو او کوچنیانو له پاره یې څلویښت نوي آثار له چاپه راوتلي دي. د ځینو چاپ شوو کتابونو د لومړي مخ عکسونه یې په خپله پاڼه کې ایښي وو. دغه یې درې بیلگي دي:

د ماشومانو او کوچنیانو له پاره د محمود مرهون د لومړنیو لسو چاپ شوو کتابونو په باب مې چې کومه مقاله لیکلې وه، هلته مې دا یادونه کړې ده چې دا چاپ شوي مواد به اوس تر ورو لوستونکو پورې څوک او څنگه رسوي؟ د ماشومانو او کوچنیانو له پاره د ښاغلي محمود مرهون د نوو چاپ شوو آثارو په برخه کې بیا په تکرار سره وایم چې: دا چاپ شوي مواد به اوس تر ورو لوستونکو پورې څوک او څنگه رسوي؟ زما په نظر تر ماشومانو او کوچنیانو پورې رسېدل یې د میندو او پلرونو د پوهې د کچې د ټیټوالي، بې تفاوتۍ او د کورنیو د بد اقتصادي حالت په دلیل، کله گران او کله ناشونی وي. خیر چې هرډول وي، وي دي. زما له پاره دا د خوشالی خبره ده چې زموږ د ټولني د یو هیر شوي قشر له پاره یو څه نه، بلکې ډیر څه له چاپه را و وتل. اوس پوښتنه دا ده چې دا کتابونه چا ته چاپ شوي دي:

د پاڼو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

– هغه چا ته چې د راتلونکي ټولني يوه اصلي سټه ده،
 – هغه چا ته چې راتلونکي ټولنه بايد وچلوي،
 – هغه چا ته چې راتلونکي يا بنه کوي، يا يې بربادوي،
 که مو بنه وروزه، بنه به شي او که بد مو وروزه نو پايله يې همدا اوس مالومه ده، يعنې بربادي.
 زه د دې کتابونو چاپ او خپرېدل، د نوي نسل په روزلو کې له اساسي گامونو نه يو گام گڼم.
 محمود مرهون په خپل فيسبوک کې د نويو کتابونو د چاپ له پاره داسې ليکلي دي:
 «خپلو نانيو شريکانو ته زيری!

دا واري مي تاسي ته (٤٠) دانې کتابونه در جوړ کړي دي، پلرو ته مو و وايست چې خامخايي در پيدا کي څلوېښت دانې د خوړو کيسو کتابونه ټول رنگه»

<https://www.facebook.com/mahmood.marhon?ref=ts&fref=ts>

په ځينو ځايونو کې داسې هم تر سترگو شوي دي چې د نويو چاپ شوو کتابونو شمير څلوېښت نه، بلکې پنځه څلوېښت عنوانه دي. د دې کتابونو په باب تر ټولو کره او وروستی مالومات، مرهون له بناغلي احمد شاه اعظمي سره په يوې مرکې کې وړاندې کړ چې د مشال او آزادۍ راډيو له لارې په غريزه بڼه خپور شو. د آزادۍ راډيو په يوه يادداشت کې داسې راغلي دي:

«د کابل پوهنتون د ادبياتو پوهنځي ځوان بنوونکي محمود مرهون د ماشومانو لپاره ٤٥ کتابونه ليکلي او ژباړلي دي.

نوموړی وايي، د هر کتاب هره پاڼه يې د متن تر څنگ په بنکلو انځورونو پسوللي تر څو ماشومان په اسانه زدکړه ورڅخه وکړي او په کيسه ځان پوه کړي. د ده په خبره، ماشوم ته بايد وينودل شي چې رنگينه نړۍ د کاغذ پرمخ هم شته. نوموړی زياتوي، پلان لري، په نږدو وختونو کې د ماشومانو لپاره شپږ جلدې دايورت المعارف هم وليکي. له محمود مرهون سره زموږ همکار احمد شاه اعظمي مرکه کړې او په لومړي سر کې يې ورڅخه پوښتلي چې د ماشومانو لپاره يې د کتابونو ليکلو او ژباړلو ته څنگه پام وړ اوبنتی؟»

<http://pa.azadiradio.com/content/transcript/27421018.html>

<http://www.mashaalradio.org/content/article/27420950.html>

کومې څرگندونې چې بناغلي مرهون آزادۍ او مشال راډيو ته کړي دي، هلته يې ويلي دي چې په دې پنځه څلوېښت کتابونو کې اوه (٧) ټوکه ټولونه او ليکنه ده او نور ټول ژباړل شوي دي. دا کتابونه د کابینات نشراتي مرکز په مالي مرسته چاپ شوي دي.

ټول پنځه څلوېښت کتابونه زما له نظره نه دي تير شوي چې زه يې خپل تقصير گڼم، خو يو څلوېښت عنوانه يې ما ليدلي دي، چې دلته يې درنو لوستونکو ته ور پيژنم:

- ١- شرمېښ او سره بزه، محمود مرهون،
- ٢- جگ بابا، ليکوال: جين وبستر، مترجم: محمود مرهون،
- ٣- د آسمانو شاپيری، ليکوال: شاگاهيراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ٤- د واورو ملکه، ليکوال: شاگاهيراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ٥- د از د بنار جادو گر، ليکوال: شاگاهيراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ٦- سورکی، ليکوال: شاگاهيراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ٧- ملاله په عجبې دنيا کې، ليکوال: لوييس کارول، مترجم: محمود مرهون،
- ٨- اورلگيت خرڅونکې نجلۍ، ليکوال: هانس کریستين انډرسن، مترجم: محمود مرهون،
- ٩- د ماشيني انسانانو سره جنگ، ليکوال: فرانک با اوم، مترجم: محمود مرهون،
- ١٠- د باچا نوي کالي، محمود مرهون،
- ١١- قهرمان هلک او جادوگر، ليکوال: شاگاهيراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ١٢- د څنگله د ماڼۍ راز، ليکوال: شاگاهيراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ١٣- شين طوطي، ليکوال: شاگاهيراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ١٤- سارا سرور، ليکوال: شاگاهيراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ١٥- شپږ وروڼه او يو سوی، ليکوال: شاگاهيراتا، مترجم: محمود مرهون،

د پاڼو شميره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
 يادونه: دلپکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

- ۱۶- نیک بخته شاهزاده، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۱۷- مغروره باز(او یوه بله کیسه)، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۱۸- چالاکه پېښي، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۱۹- د ریډي وفاداره سپی، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۲۰- سرتیری او وحشي ديب، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۲۱- د گیدرې شيطان چیچی، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۲۲- اروا وړی سپی(خو نوری کیسي)،
- ۲۳- د کلي عجیبه سپی، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۲۴- انکور و منکور او چیچی مچونگر، محمود مرهون،
- ۲۵- ښکار او ښکاری(او یوه بله کیسه)، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۲۶- مچمچکه، لیکوال: بن زلس، مترجم: محمود مرهون،
- ۲۷- هوایي هیلې، لیکوال: هانس کریستن اندرسن، مترجم: محمود مرهون،
- ۲۸- د کوچنیو انسانانو دنیا، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۲۹- آسماني نجلې، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۳۰- لنډیان او خفاف(بوټ گنډونکی)، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۳۱- نازو او جادوگر، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۳۲- مهربانه نجلې، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۳۳- شین سترگی ارزو، لیکوال: لوسی م مونتگمری، مترجم: محمود مرهون،
- ۳۴- ماریا او زمری شاهزاده، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۳۵- نازو او جادوگر باچا، لیکوال: فرانک با اوم، مترجم: محمود مرهون،
- ۳۶- علي بابا او څلویښت غله، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۳۷- هوبنیار سوی او بد رنگه راکون، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۳۸- درې سترگی ديب او کوچنی بوټبه، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۳۹- د زمريالي وفا داره سپی، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۴۰- د هیلې بد رنگه چیچی، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،
- ۴۱- وحشي خرس او هوبنیار هلک، لیکوال: شاگاهیراتا، مترجم: محمود مرهون،

زما د مالوماتو له مخې تر اوسه پورې د ماشومانو او کوچنیانو له پاره په افغانستان کې، هغه هم په پښتو ژبه، هېڅ چا دومره کتابونه نه لیکلي، نه یې ژباړلي او نه یې هم چاپ کړي دي، خو ښاغلي محمود مرهون د لیکولو، ژباړلو، او چاپولو چارې او نور ټول مسایل په یوازې توگه تر سره کړي دي. زه فکر کوم دا به په دې برخه کې د افغانستان په کچه یو ریکارډ وي.

نور بیا

د پاڼو شمېره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ